

1-1-1976

การปรับพฤติกรรมก่อนงานในห้องเรียน

พรชูลี อาชาอำรุง

สงข ลักษณ์ะ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

อาชาอำรุง, พรชูลี and ลักษณ์ะ, สงข (1976) "การปรับพฤติกรรมก่อนงานในห้องเรียน," *Journal of Education Studies*: Vol. 6: Iss. 2, Article 4.

DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.6.2.13

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol6/iss2/4>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การปรับพฤติกรรมก่อนในห้องเรียน

พรชูลี อาชวอำรุง
สงบ ลักษณะ

ประเภทของงาน : การทดลองใช้ TECHNOLOGY OF BEHAVIOR

1. บทนำ

ในกระบวนการเรียนรู้ทั่วไป ผลของการเรียนรู้ที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน Sidman (1960), Baer, Wolf และ Risley (1968) ได้เสนอแนะวิธีการสอนแบบโดยตรง (Directive Teaching) เพื่อนำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมของบุคคลในสภาพการณ์เป็นกลุ่ม (Group Contingencies) วิธีสอนแบบโดยตรงนี้ได้ใช้แนวคิด Operant Conditioning เป็นรากฐานสำคัญ เทคนิคแบบวิธีที่เขาเสนอให้นำมาใช้คือ Reversal model หรือ ABAB model ซึ่งมีขั้นต่างๆ 5 ขั้น คือ

- 1) บันทึกอัตราการเกิดพฤติกรรมครั้งที่ 1 (Baseline-1) เพื่อหาอัตราความถี่ของการเกิดพฤติกรรมเดิมก่อนการปรับ
- 2) ดำเนินการสอนครั้งที่ 1 (Treatment-1) พร้อมๆ กับบันทึกความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม
- 3) บันทึกอัตราการเกิดพฤติกรรมครั้งที่ 2 (Baseline-2) เพื่อสังเกตว่าเมื่อจบการสอนแล้วพฤติกรรมจะเกิดขึ้นลักษณะอย่างไร
- 4) ดำเนินการสอนครั้งที่ 2 (Treatment-2) พร้อมๆ กับบันทึกความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม
- 5) ตรวจสอบ (Post check) เพื่อสังเกตว่าหลังจากดำเนินการสอนไปแล้วพฤติกรรมจะเป็นอย่างไร

2. ความมุ่งหมายของการทดลอง

- 1) เพื่อปรับปรุงพฤติกรรมการก่อกวนของกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนที่มีพฤติกรรมการก่อกวนอัตราสูง ให้มีอัตราการก่อกวนลดน้อยลง ด้วยวิธี Directive Teaching ABAB Model
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง “เทคนิควิธีที่ใช้ปรับปรุงพฤติกรรม” กับ “อัตราการก่อกวน” ว่ามีความสัมพันธ์ในลักษณะของ “สาเหตุ” และ “ผล” (cause & effect) หรือไม่

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

พฤติกรรมก่อกวน (Disruptive Outburst) หมายถึงพฤติกรรมที่รบกวนขัดขวางต่อการเรียนในห้องเรียนในการศึกษาครั้งนี้ระบุดังพฤติกรรมต่อไปนี้ของนักเรียน

- พูดยะโยนเสียงดัง
- ทำให้เกิดเสียงดังจากสิ่งต่างๆ เช่น กระทบของ, ล้มเก้าอี้, ทูบโต๊ะ
- เดินออกนอกห้องเรียน, เดินไปมาโดยไม่มีจุดมุ่งหมาย
- รบกวนการทำงานของเพื่อน เช่น หยอกล้อทางร่างกาย, ยื้อยุดเครื่องมือของเพื่อน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

ผู้รับการทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 45 คน ทดลองในช่วงโมงเรียนวิชาศิลปะ-ทัศนศึกษา ซึ่งมีการเรียนในเวลา 13.20-15.00 น. ทุกวันพฤหัสบดี

5. ระยะเวลาของการศึกษาทดลอง

19 ธันวาคม 2517 ถึง 30 มกราคม 2518

6. เครื่องมือหรือหลักการที่นำมาใช้ในการทดลอง

1) ใช้ขบวนการตามแบบ ABAB-Model คือ

- (1) Baseline - 1
- (2) Treatment - 1
- (3) Baseline - 2
- (4) Treatment - 2

2) ใช้วิธีปรับพฤติกรรมตามแนวคิดของการเรียนรู้แบบ Operant Conditioning ซึ่งประกอบด้วย

(1) ให้ aversive stimulus เมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เพื่อเป็นการลงโทษเมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

$$R_1 \text{ -----} \rightarrow S^-$$

ผู้ทดลองกำหนดหมายเลขในตารางเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำว่าเด็กจะทำพฤติกรรมก่อนจนได้ไม่เกินกี่ครั้งในช่วงเวลา 30 นาที ถ้าเด็กก่อน 1 ครั้งผู้ทดลองจะขีดหมายเลขออก 1 หมายเลขเรื่อยๆ ไปหมายเลขที่ถูกขีดออกนั้นเป็นการให้ aversive stimulus ต่อพฤติกรรมก่อน ดังตัวอย่างตารางหมายเลขต่อไปนี้

สมมติว่าตั้งเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ = 10 ครั้งต่อเวลา 30 นาที

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10

(2) ให้ positive reinforcement เมื่อมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เพื่อเพิ่มอัตราการกระทำพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

$$R_2 \text{ -----} \rightarrow S^+$$

นั่นคือ จากตารางหมายเลขที่กำหนดให้เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำที่เด็กจะทำพฤติกรรมก่อนได้นั้น ถ้าหมกช่วงเวลา 30 นาทีแล้วยังมีหมายเลขเหลือ (ก่อนน้อยกว่าจำนวนที่ตั้งไว้) เด็กจะได้รับรางวัลที่เด็กพอใจ

(3) ตั้งเกณฑ์ของการกระทำพฤติกรรมก่อนหน้าให้ลดลงทีละน้อยตามวิธีการ successive-approximation และเสริมพฤติกรรมที่เข้ากันไม่ได้ (incompatible) คือ พฤติกรรมการทำงานศิลปะ-หัตถศึกษาของตัวเด็กแต่ละคน

7. การดำเนินการทดลอง

1) ทำ Baseline-1

ผู้ทดลองสังเกตพฤติกรรมก่อนหน้าของกลุ่มนักเรียนในห้องเรียน บันทึกเป็นจำนวนครั้งที่ก่อนหน้าในช่วงเวลา (session) ละ 30 นาที ผู้ทดลองบันทึกพฤติกรรมไว้ 6 ช่วง คือ จาก session ที่ 1 ถึง session ที่ 6

2) หาสิ่งที่เป็นตัวเสริมแรง (Reinforcer)

โดยการสนทนากับเด็ก บอกเงื่อนไขว่าถ้าเด็กทั้งห้องมีพฤติกรรมการก่อนหน้า น้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในช่วงเวลา 30 นาที จะให้มีเวลาพัก 15 นาที ถามว่าเด็กต้องการทำอะไรบ้างผลการสอบถามสรุปได้ว่าถ้ามีเวลาพักเด็กจะขอทำ

ก. เตะฟุตบอล

ข. ตีปิงปอง

ค. พักผ่อนตามสบาย

ซึ่งผู้ทดลองเขียนข้อความเหล่านี้ใส่บัตรบรรจุในกล่องเอาไว้ให้เด็กจับสลากเมื่อเขามีสิทธิ์ได้พัก

3) ให้ Treatment-1 เป็นจำนวน 4 session, session ละ 30 นาที โดยในแต่ละ session จะลดจำนวนหมายเลขที่เป็นเกณฑ์ลงเรื่อยๆ บันทึกพฤติกรรมการก่อนหน้าทุกครั้ง ถ้าจำนวนการก่อนหน้า น้อยกว่าเกณฑ์ก็ให้เด็กส่งตัวแทนมาจับสลากได้รางวัลในการพัก 15 นาที ถ้าการก่อนหน้าไม่น้อยกว่าเกณฑ์ก็ไม่ได้รับสิทธิในการพัก

4) ทำ Baseline-2

ในช่วงเวลาต่อมา 2 session ผู้ทดลองงด treatment หาบุคคลอื่นไปบันทึกการเกิดพฤติกรรมก่อนหน้าโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว

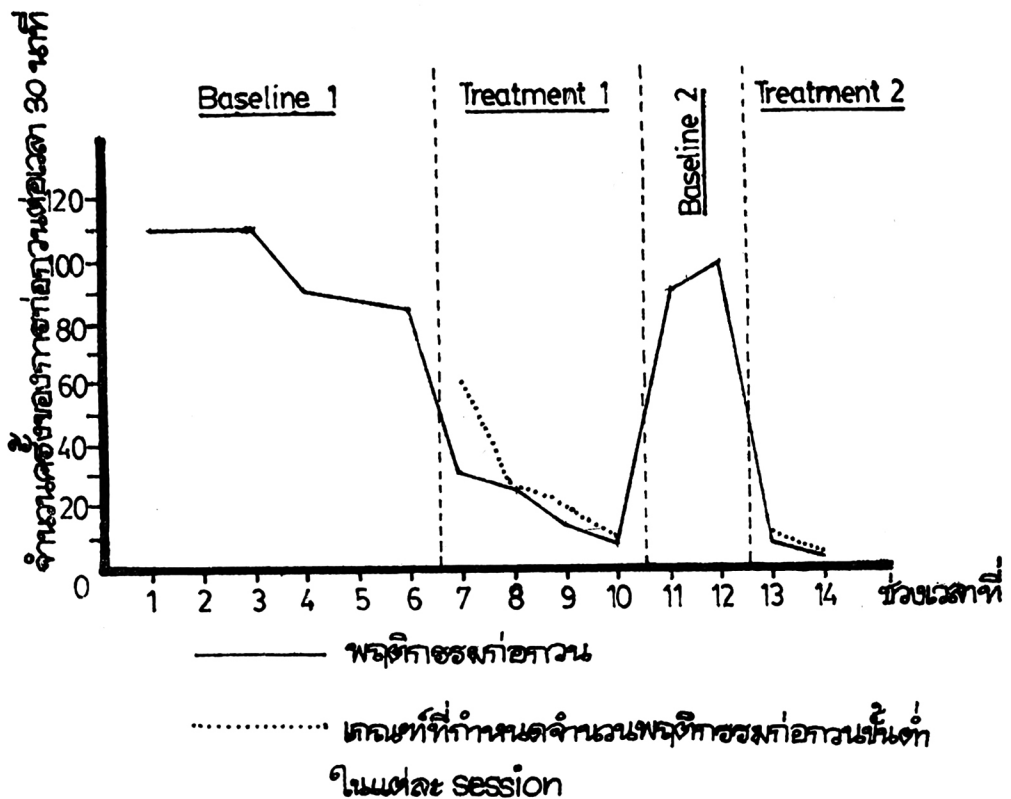
5) ให้ Treatment-2 เป็นจำนวน 2 session ด้วยวิธีดำเนินการเหมือนข้อ (3)

8. ผลการทดลอง

ก. บันทึกผลการเกิดพฤติกรรมในแต่ละช่วงเวลา ได้ดังนี้

วัน เดือน ปี	รายการ - ช่วงเวลาที่	เวลา	เกณฑ์กำหนด	จำนวนครั้งที่ เด็กก่อกรวน
	Baseline - 1			
19 ธ.ค. 2517	ช่วงที่ 1	} 90 นาที	-	109.6
	ช่วงที่ 2		-	109.6
	ช่วงที่ 3		-	109.6
26 ธ.ค. 2517	ช่วงที่ 4	30 นาที	-	91
	ช่วงที่ 5	30 นาที	-	88
	ช่วงที่ 6	30 นาที	-	84
	Treatment - 1			
2 ม.ค. 2518	ช่วงที่ 7	30 นาที	60	31
9 ม.ค. 2518	ช่วงที่ 8	30 นาที	25	25
16 ม.ค. 2518	ช่วงที่ 9	30 นาที	20	13
	ช่วงที่ 10	30 นาที	10	7
	Baseline - 2			
23 ม.ค. 2518	ช่วงที่ 11	30 นาที	-	95
	ช่วงที่ 12	30 นาที	-	107
	Treatment - 2			
30 ม.ค. 2518	ช่วงที่ 13	30 นาที	10	9
	ช่วงที่ 14	30 นาที	5	4

ข. จากผลการทดลองเสนอเป็นเส้นภาพ (graph) ได้ดังนี้

9. อภิปรายผล

1) การปรับพฤติกรรมกรรมการก่อกวนได้ผล ด้วยอิทธิพลขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ

ก. การตั้งระดับความหวังของนักเรียนที่ได้รับการท้าทาย (challenge) ทางภาษา จากผู้ทดลองที่กำหนดหมายเลขไว้ล่วงหน้า จะเป็นแรงจูงใจได้อย่างหนึ่ง

ข. การให้ aversive stimulus ต่อพฤติกรรมก่อกวน และให้ positive reinforcement ต่อพฤติกรรมไม่ก่อกวน พร้อมทั้งกันนี้ ทำให้มีลักษณะเป็นการ “กด” พฤติกรรม “ก่อกวน” และ “ดึง” พฤติกรรม “ไม่ก่อกวน” ทำให้การปรับพฤติกรรมได้ผลเร็วขึ้น

2) สรุปได้ว่าเทคนิควิธีที่ใช้ (Treatment) เป็นสาเหตุของการลดพฤติกรรมก่อน
กวนแน่นอน ตามแนวคิดของ David Hume คือ

เมื่อมี Treatment -----> พฤติกรรมก่อนลด

เมื่อมี Treatment -----> พฤติกรรมก่อนเพิ่ม

เมื่อมี Treatment อีก -----> พฤติกรรมก่อนลดอีก

3) การปรับพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม (group contingencies) เด็ก
ได้รับอิทธิพลของการยอมรับของกลุ่ม ได้รับผิดชอบร่วมกัน ทำให้เกิดความตั้งใจที่จะเปลี่ยน
พฤติกรรมของตนมากขึ้น

REFERENCES

The Ohio State University's Journal : **Theory Into Practice** (TIP).

Vol. XIII, No. 2, 1974.

Holland & Skinner, **The Analysis of Behavior** McGraw Hill. Inc., 1961.

Mcacham, Merle. L. & Wicsen Allen E., **Changing Classroom Behaviour** :

A Manual for Precision Teaching. International Textbook Co., 1969.

Ulrich, R., Stachnik T.. & Mabry, J., **Control of Human Behavior,**

Vol. III, Glenview, III., Scott, Foreman & Co., 1974.